

NOKUTs tilsynsrapporter

Høgskolen i Nesna

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Desember 2014

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjør vi blant annet gjennom å evaluere institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha dokumenterte interne systemer for kvalitetssikring av utdanningen.

Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert.

Institusjon:	Høgskolen i Nesna
Sakkyndige:	Professor Tom Louis Lindstrøm, Universitetet i Oslo Director Hanne Harmsen, Deloitte Consulting, København Student Joakim Pedersen, Høgskolen i Harstad
Dato for vedtak:	17.12.2014
NOKUTs saksnummer	13/57

Forord

Ifølge lov om universiteter og høyskoler skal alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert. Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna, besøkte institusjonen 5. juni og 4.–5. september 2014, og leverte sin rapport 29. oktober 2014. Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Professor Tom Louis Lindstrøm, Universitetet i Oslo
- Director Hanne Harmsen, Deloitte Consulting, København
- Student Joakim Pedersen, Høgskolen i Harstad

NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Høgskolen i Nesna som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av rapporten fra den sakkyndige komiteen og uttalelsen til rapporten fra Høgskolen i Nesna. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 17. desember 2014, hvor følgende vedtak ble fattet:

1. System for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna godkjennes.
2. Styret ber administrasjonen vurdere nytt tilsyn med kvaliteten ved Høgskolen i Nesna.

Lysaker, 17. desember 2014

Terje Mørland
Direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høyskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten	1
1.1	Innledning	1
1.2	Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna....	1
2	Kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid ved Høgskolen i Nesna	2
2.1	Kort om Høgskolen i Nesna	2
2.2	Kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Nesna	2
2.3	Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet.....	4
2.4	Komiteens tilnærming til evalueringen	4
3	Kvalitetssikringssystemet i funksjon ved Høgskolen i Nesna	5
3.1	Dokumenter kvalitetssystemet frembringer.....	5
3.2	Komiteens funn under institusjonsbesøket	6
4	Samlet vurdering i lys av evalueringskriteriene	9
4.1	Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur	9
4.2	Mål, plan og ledelsesforankring	9
4.3	Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i utdanningen.....	10
4.4	Analyse, vurdering og rapportering	11
4.5	Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring	12
5	Konklusjon.....	13
6	Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet	13
7	Vedlegg.....	14
7.1	Dokumentasjon fra Høgskolen i Nesna	14
7.2	Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen	15
7.3	Sakkyndig komité's mandat.....	16
7.4	NOKUTs evalueringskriterier	17
8	Appendix: Uttalelse fra Høgskolen i Nesna til rapport fra sakkyndig komité.....	18

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

1.1 Innledning

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv, som ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført evalueringer av system for kvalitetssikring siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med slike evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstiller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innretningen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid.

1.2 Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna

Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna har bestått av:

- professor Tom Louis Lindstrøm, Universitetet i Oslo (leder)
- director Hanne Harmsen, Deloitte Consulting (tidligere ved Københavns universitet)
- student Joakim Pedersen, Høgskolen i Harstad

2 Kvalitetssikringsystem og kvalitetsarbeid ved Høgskolen i Nesna

2.1 Kort om Høgskolen i Nesna

Høgskolens historie startet med at det ble etablert lærerutdanning i Nesna i 1918. Høgskolen tilbyr nå to mastergradsstudier – master i profesjonsretta naturfag og master i musikkvitenskap –, fire bachelorutdanninger – barnehagelærerutdanning, sykepleierutdanning, bachelor i informasjonssystemer og bachelor i idrett –, to grunnskolelærerutdanninger – 1-7 og 5-10 –, samt en rekke kortere studier og videreutdanninger innen drama, engelsk, idrett, informatikk, kunst og håndverk, matematikk, musikk, naturfag, norsk, pedagogikk, religion og livssyn, samfunnsfag og sykepleie. Disse tilbudene inngår også som emner i lærer- og bachelorutdanningene.

Høgskolen er delt inn i tre institutter – Institutt for lærerutdanning (IFL), Institutt for IKT (IFI) og Institutt for sykepleie (IFS) - som holder til henholdsvis i Nesna, Mo i Rana og Sandnessjøen. Høgskolen har enhetlig ledelse, slik at rektor og instituttlederne både har faglig og administrativt ansvar. Fellesadministrasjonen ledes av direktør og består av fire enheter – studieadministrasjon, økonomi- og personal, bibliotek og IT-drift - med hver sin leder. Høgskolen har 120 ansatte, hvorav 77,2 årsverk i undervisnings- og forskerstillinger.

Høgskolen i Nesna har i overkant av 1100 studenter hvorav 860 er registrert ved Institutt for lærerutdanning, 184 er registrert ved Institutt for IKT og 89 ved Institutt for sykepleierutdanning. Ved behov tilbys også studier ved regionsentrene på Helgeland, Brønnøysund og Mosjøen. I tillegg tilbyr høgskolen for tiden studier i Oppdal, Lofoten, Bodø, Australia, Indonesia, Mexico, Cuba og Brasil.

2.2 Kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Nesna

Hovedtrekkene i systemet er beskrevet i en kvalitetshåndbok. I tillegg er det et web-basert system som beskriver prosesser og rutiner, og en oversikt som viser når på året ulike prosesser ved høgskolen pågår. Systemet ble revidert mars 2014 i forbindelse med at høgskolen sammen med andre høyere utdanningsinstitusjoner i Nordland anskaffet dataverktøyet QualiWare.

Høgskolen har nådd sine mål når:

- utdanningene tilfredsstillt anerkjente faglige mål
- utdanningene er samfunnsmessige relevante
- studentene gir gode tilbakemeldinger gjennom de ulike evalueringene

Høgskolen har i sitt nye system definert åtte kvalitetsområder med fastsatte delmål. Områdene er inntakskvalitet, programkvalitet, undervisnings-/læringskvalitet, resultat-kvalitet, FoU, rammekvalitet, styringskvalitet og rekruttering. Måloppnåelse vurderes gjennom høgskolens kvalitetsrapporter, og eksempel på målformuleringer er:

- Karaktergjennomsnittet på oppmøtte studenter på nivå med landsgjennomsnittet.
- Studieprogrammene skal være relevante i forhold til det de kvalifiserer for.
- Undervisningsformene skal være tilpasset forventet læringsutbytte og undervisningen skal ha høy kvalitet.
- God kunnskap- og studiekultur i alle program og emner.
- Våre studenter skal ligge på landsgjennomsnitt mht gjennomføring på normert tid.

- Vitenskapelig publisering på nivå med sammenliknbare institusjoner.

Roller og ansvar i kvalitetsarbeidet er angitt for rektor, direktør, instituttledere, mellomledere, programansvarlige, emneansvarlig/faglærer, den enkelte ansatte, kvalitetskoordinator og studentene. Instituttlederne er gitt hovedansvar for at kvalitetssystemet til enhver tid er operativt i instituttene, samt for å kvalitetssikre FoU-virksomheten, sikre at lærerne har høy formell kompetanse, sikre relevante og oppdaterte fagplaner, og at ny og internasjonal forskning presenteres. Programansvarlige skal sikre helhet, sammenheng og relevans i studieprogrammene og sørge for at det blir gjort evalueringer av studieprogrammene. Kvalitetsutvalget er et rådgivende organ, som blant annet skal motivere til å utvikle studiekvalitet og påpeke områder som ikke er tilstrekkelig kvalitetssikret.

Evalueringer og tilbakemeldinger fra studenter er kjernen i kvalitetssikringssystemet. Ved slutten av hvert studieår gjennomføres det en læringsmiljøundersøkelse. For alle emner ved Høgskolen i Nesna gjennomføres det både underveis- og sluttevalueringer. Emneansvarlig har ansvar for å timeplanfeste underveisevalueringen og for at det utarbeides et notat som legges på klassens Moodle side. Den enkelte faglærer står fritt til å velge metode. Evalueringen er primært et forhold mellom lærer og studentene på emnet, men instituttleder kan hente ut rapportene.

Sluttevalueringen gjennomføres via et web-basert spørreskjema som studentene mottar i en e-post med lenke til undersøkelsen. De skal besvare spørsmål knyttet til læringsmiljøet i klassen, undervisning og læringsformer – inkludert om disse har bidratt til læringsutbyttet –, pensumlitteratur, vurdering og veiledning, samt relevans. Resultatene skal diskuteres med klassen. Etter drøftingen med klassen, utarbeider emneansvarlig en skriftlig rapport. Sensors vurdering av emnet skal inngå i grunnlaget for rapporten, som skal inneholde:

- hva som har fungert bra, og hva som har fungert mindre bra
- tiltak som planlegges iverksatt for å bedre eventuelle negative forhold

Syklisk studieprogramevaluering, som er et nytt element i kvalitetssystemet, skal gjennomføres for lærerutdanningene og bachelor- og masterstudiene, slik at hvert program blir evaluert hvert tredje år. Et evalueringspanel – med ekstern representasjon – skal gjøre en vurdering av hvert enkelt punkt i *mal for studieprogramevaluering*. Departementets forskrift og NOKUTs tilsynsforskrift skal legges til grunn. Programansvarlige skal deretter gjennomføre en egevaluering og kommentere konklusjoner og fastsette tiltak de selv kan gjennomføre, samt foreslå tiltak som ligger utenfor deres myndighetsområde.

Det er egne opplegg for underveisevaluering og sluttevaluering av praksis. Underveisevaluering skal sikre en fortløpende dialog mellom student og praksislærer, slik at begge kan gjøre korrigeringer. Praksislærer gjør også en evaluering av hver enkelt student etter halvgått praksis. Sluttevaluering er praksislærers vurdering av hver enkelt students gjennomføring.

Høgskolen definerer inntakskvalitet som egenskaper ved opptatte studenter, og målet for inntakskvalitet er at karaktergjennomsnittet på oppmøtte studenter er på nivå med landsgjennomsnittet. Videre innhentes nye studenter vurdering av markedsføring, søknads- og opptaksprosess. Målet med undersøkelsen er å sikre effektiv rekruttering gjennom å kartlegge hva som er de viktigste informasjonskanalene, kvaliteten i eget informasjonsarbeid og hvorfor studentene velger Høgskolen i Nesna. I kvalitetshåndboken gjøres det rede for prosessene for vedlikehold og revisjon av

kvalitetssikringssystemet. En prosess for å utvikle nye studietilbud er beskrevet i det web-baserte systemet, men denne er ikke omtalt i kvalitetshåndboken. Videre angis det i kvalitetshåndboken to kanaler for studentene til å gi skriftlige tilbakemeldinger utenom evalueringene: Gjennom «ros/ris-knappen» kan de gi tilbakemelding om service og administrative forhold, fysiske forhold, lokaliteter og elektroniske fasiliteter, mens studenter som vil gi tilbakemeldinger som direkte gjelder undervisningen henvises til etablerte linjer for dette: faglærer, utdanningsleder, fagutvalg etc.

Gjennom den årlige kvalitetsrapporten rapporterer instituttene og de administrative enheter om hva som er status og hvilke tiltak som er satt for neste studieår med hensyn til de ulike sidene ved utdanningskvalitet ved høyskolen. Kvalitetsrapporten skal gi en sammenfatning og vurdering av de ulike evalueringene som er gjennomført og hvordan resultatene fra evalueringene er fulgt opp.

2.3 Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet

Høgskolen i Nesna fikk sitt system for kvalitetssikring evaluert i 2007, og komiteen anbefalte at systemet ikke kunne godkjennes. Det ble gjennomført ny evaluering i 2008, og på grunnlag av denne evalueringen ble systemet godkjent av NOKUTs styre i 2008. Den sakkyndige komiteen som gjennomførte ny evaluering hadde følgende anbefalinger for videre utvikling:

- Høgskolen bør videreføre drøftingene om hva forskningsbasert undervisning innebærer i de ulike fagmiljøene og hvilke strategier som kan nyttes for å styrke koblingen mellom forskning og utviklingsarbeid og undervisning. Høgskolen bør se på muligheten for å fortsette dette arbeidet i samarbeid med andre institusjoner i sektoren.
- Høgskolen bør styrke og systematisere kompetanseutvikling både for faglige ledere og det faglige personalet.
- Høgskolen bør også styrke evalueringen av studentenes samlede læringsutbytte, særlig ved å få bedre kunnskap om studentenes faglige grunnlag når de begynner på sine studier ved høyskolen.
- Studentene bør i enda sterkere grad motiveres til å ta konstruktivt del i både kvalitetsarbeidet og de mange muligheter som finnes ved høyskolen til aktiviteter som kan bidra til engasjement, medvirkning og et godt læringsutbytte.
- Høgskolen bør styrke internasjonaliseringen både gjennom informasjon, bedre tilrettelegging for mobilitet både blant studenter og ansatte, konkrete tiltak for internasjonalisering på hjemmeplan og synliggjøring i strategiske dokumenter av internasjonaliseringens betydning for høyskolens kvalitetsarbeid.
- Høgskolen bør gjøre nettværnsjonen av kvalitetssystemet mer brukervennlig, og vurdere hvilken informasjon som skal nå hvilken målgruppe.

Høgskolen i Nesna anser tilfredsstillende svarprosent fra studentevalueringene som sin hovedutfordring i kvalitetsarbeidet. En annen utfordring er å ta i bruk det nye dataverktøyet - Qualiware - for utarbeidelse og presentasjon av interne prosesser og rutiner.

2.4 Komiteens tilnærming til evalueringen

Både dokumentasjonen og det innledende besøket med ledelsen, som også inkluderte de tre instituttlederene, ga komiteen inntrykk av at Høgskolen i Nesna har god kunnskap om kvaliteten i sine

utdanningstilbud. Under det innledende besøket fikk komiteen demonstrert at ledelsen hadde utviklet en god kvalitetskultur, og hadde stor fokus på å legge godt til rette for studentenes læring, noe de studenttillitsvalgte også kunne bekrefte. Instituttlederene var seg bevisst sin rolle som faglige ledere og det syntes som de hadde fokus på de roller og ansvar som kvalitets håndboken har tillagt instituttledere.

Under hovedbesøket valgte komiteen å møte studenter, de som underviser og programansvarlige for noen utvalgte studier, herunder studier som tilbys utenlands, for å se nærmere på hvordan roller og ansvar i kvalitetsarbeidet fungerer for disse gruppene.

Manglende måloppnåelse er et gjentakende fenomen i årsrapportene om kvalitet, særlig når det gjelder andel førstestillingskompetente innen enkelte studier, og for gjennomstrømning/rekruttering. For å se nærmere på denne manglende måloppfyllelsen og på hvordan den informasjonen høyskolen innhenter om kvalitet i utdanningen brukes i høyskolens strategiske arbeid, hadde komiteen under hovedbesøket også samtaler med kvalitetsutvalget og med styreleder.

3 Kvalitetssikringssystemet i funksjon ved Høgskolen i Nesna

3.1 Dokumenter kvalitetssystemet frembringer

3.1.1 Årsrapporter

I årsrapportene for de tre siste år rapporteres det på program i stedet for avdelinger. En konsekvens av omleggingen er at resultater fra kortere studier, blant annet fra utenlandsstudiene, knapt er omtalt i rapportene. For bachelor- og masterprogrammene vurderes følgende punkter:

- helhetlig vurdering
- inntakskvalitet (søking og opptak av studenter)
- programkvalitet (faglærers kompetanse mht. professor og førstekompetanse og samarbeid med praksisfeltet, og oppsummering av studentevalueringer)
- undervisnings- og læringskvalitet (oppsummering av studentevalueringer)
- resultat-kvalitet (karakternivå)

Her gjøres det rede for om målene for studieprogrammene er nådd og hvilke tiltak som settes inn for å bøte på manglende måloppnåelse. Problemer med å få tilstrekkelig antall førstestillingskompetente for å oppfylle studietilsynsforskriftens krav, lav FoU-produksjon og problemer med rekruttering og gjennomstrømning er utfordringer som adresseres i årsrapportene. Konkrete tiltak for å øke FoU-virksomheten og øke andelen førstestillingskompetente er iverksatt, slik at programmene kan fylle minstekravene i studietilsynsforskriften. Rapporten inneholder i liten grad vurderinger av hvorvidt studentene har nådd sine læringsmål.

Det blir i rapportene konstatert at høyskolen må øke sin FoU-virksomhet, men rapportene inneholder i liten grad analyser av hvilken FoU-strategi høyskolen bør satse på. Det opplyses at det arbeides med å utvikle robuste forskerteam og at det er tilsatt i professor-II stillinger for å bidra til å utvikle forskningskompetanse blant de ansatte. Videre legges det opp til tiltak for å bedre rekruttering og

gjennomstrømning, men disse tiltakene bygger i liten grad på analyser av situasjonen. Et tiltak som fremstår som viktig er at det er lagt inn krav til studieinnsats i alle emneplaner, og at utdanningsledere har jevnlig møter med studenter for å informere om hva som forventes. I noen grad rapporteres det om funn som fremkommer i studentenes underveisevalueringer, mens de felles sluttevalueringene synes å være et mindre viktig grunnlag for årsrapporten.

3.1.2 Emneevalueringer og rapporter fra emneansvarlig

Høgskolens oversikt over emneevalueringer i 2013 viser at ved Institutt for sykepleierutdanning (ISF) var svarprosent 27,5 %, og at svarprosenten varierte mellom 8,3 og 45 %. Ved Institutt for informasjonssystemer (IFI) var svarprosenten 17,5 %, og den varierte mellom 0 og 60 %. Ved Institutt for lærerutdanning (IFL) var svarprosent 41,2 %, og her varierte den fra 0 til 100 %.

Komiteen har lest gjennom et utvalg emnerapporter. De skriftlige sluttevalueringene er hovedgrunnlaget for rapportene, men flere emneansvarlige fremholder at de i tillegg bygger på strukturerte samtaler med studentene, og noen bruker også skriftlige underveisevalueringer. Andre påpeker at svarprosenten for sluttevalueringen er lav, men at det som fremkommer i evalueringen er en bekreftelse på den kunnskap de har fått gjennom uformelle tilbakemeldinger. Tema som berøres i mange av rapportene er blant annet klassemiljø, forventninger til studentene og arbeidsinnsats. Studentenes oppnådde læringsutbytte er i liten grad et tema.

Det blir fremholdt at Høgskolen i Nesna har få campusstudenter og mange fjernstudenter. Flere emneansvarlige bemerker at det kan være vanskelig å holde læringstrykket oppe mellom samlingene, og at høgskolen har tatt grep for å bevisstgjøre studentene om den arbeidsinnsatsen som kreves.

3.2 Komiteens funn under institusjonsbesøket

Studentene opplyste at de har god kontakt med sine lærere, og de kjenner til hvem som er tillitsvalgt i klassen og til fagutvalgene. Med ett unntak, hadde de også erfart at det som ble tatt opp ble fulgt opp. En student ga uttrykk for at lærerne kanskje i for stor grad hørte på studentenes klager, og fremholdt at «det er alltid noen som klager på alt».

Studentene opplevde at det ble i overkant mange evalueringer, og noen mente at sluttevalueringen var unødvendig. Etter hver samling er det muntlige evalueringer - noen ganger også skriftlige - og når de fikk den skriftlige sluttevalueringen mente de at de allerede hadde fått meldt tilbake om de forhold som ble etterspurt. Dessuten hadde studentene på det tidspunktet evalueringen kom, mer fokus på eksamen enn på å besvare skjema. Noen lærere hadde satt av tid til sluttevaluering i klasserommet, men flere av de studentene komiteen møtte hadde opplevd at medstudenter gikk uten å delta i evalueringen.

Alle studentene kjente til læringsutbyttebeskrivelsene for sine fag og emner, og de hadde også hatt mulighet til å gi tilbakemelding på om undervisningen bidro til at de oppnådde sine læringsmål. Studentene hadde erfart at alle emner ble evaluert både underveis og etter avsluttet utdanning, og at evalueringspraksisen varierte mellom ulike fagseksjoner (ved avdeling for lærerutdanning). En student hadde opplevd at læreren satte av god tid til diskusjon i klassen i etterkant av evalueringen, mens andre ikke hadde fått noen form for tilbakemelding.

Studentene som hadde gått på idrettsstudiet i utlandet opplevde i enda større grad enn de som var på campus at tilbakemeldingene studentene ga gjennom evalueringer ble fulgt opp. Den gode oppfølgingen de fikk bidro til at de valgte å fortsette på bachelor i idrett på Nesna, selv om de i utgangspunktet bare hadde tenkt å ta den delen av studiet som ble tilbudt utenlands. Alle de andre studietilbudene ved Nesna er samlingsbasert. Studentene opplyste at de gjerne hadde kontakt med medstudenter utenom samlingene via en lukket Facebook-gruppe, og at de var blitt oppfordret av lærerne til å opprette slike fora.

Studentene visste ikke alltid hvem de skal gå til dersom det de vil melde fra om, er noe de ikke ønsker å ta opp med læreren. Ordningen med to tilbakemeldingssystem – ett for faglige tilbakemeldinger og ett for praktiske forhold – ble oppfattet som uklar. Komiteen stilte derfor spørsmål om denne ordningen til kvalitetsutvalget, som erkjente at ordningen kunne være unødvendig tung og byråkratisk. Senere under besøket fikk komiteen melding om at det var besluttet at alle tilbakemeldinger skulle kanalisere gjennom «ros og ris-knappen» og at det var opp til administrasjonen å formidle disse til rette vedkommende.

Lærerne opplyste at de alltid hadde hatt skriftlige evalueringer og dialog, og at de felles skriftlige evalueringene kom i tillegg til disse. Det ble fremholdt at det var god kultur for å ta imot tilbakemeldinger og å gjøre endringer, og at de viktigste endringene er de som tas underveis. Lærerne har også fora for diskusjon som ikke fremgår i systembeskrivelsen, for eksempel blir endringer gjerne drøftet i fagteamet før de gjennomføres, og det er vanlig at lærerne er til stede i hverandres undervisning.

Også lærerne fremholdt at det kunne være for mange evalueringer, og at den elektroniske evalueringen kunne bli oppfattet som overflødig. Imidlertid ga lærerne også uttrykk for at det er viktig med skriftlige evalueringer, blant annet for å sikre at det ikke bare er de studenter som skriker høyest som blir hørt. Det ble gitt uttrykk for at de formelle og uformelle systemene hang sammen på den måten at forhold de kjente til gjennom den uformelle kontakten ble bekreftet gjennom de skriftlige evalueringene. En av lærerne ga uttrykk for at det kunne bli for mye system og for lite ledelse. Det ble fremholdt at kvaliteten på emnerapportene var blitt mye bedre etter at det nye systemet ble innført.

Både lærere og studenter påpekte at de felles sluttevalueringene ikke alltid stilte de relevante spørsmålene. Selv om det er mulig for de enkelte emneansvarlige å få lagt inn tilleggsspørsmål i skjemaet, er det sjelden at dette blir gjort.

Alle programmer unntatt sykepleie har etablert fagutvalg. Den funksjonen disse utvalgene skal ha, blir der ivaretatt ved kontakten mellom klasseansvarlig og tillitsvalgte. Ved de andre programmene er det noe ulik praksis for hvordan fagutvalget fungerer. Ved noen program er det møter etter behov, mens andre har en møteplan. Det ble skrevet referater dersom ting skulle følges opp lenger opp. Noen studentrepresentanter – særlig ved utenlandsstudiene - arrangerte klassens time, mens andre mente at det er unødvendig i en klasse der alle kjenner hverandre og har en god dialog. Det var også noe sprikende oppfatning av hva rollen til fagutvalgene skal være utover at de skal sikre studiekvalitet og at studentene oppnår læringsutbyttet. Arbeidsdelingen mellom tillitsvalgte studenter og medlemmer av fagutvalget var de også innforstått med. Studentene i fagutvalgene visste likevel ikke alltid hva som konkret ble forventet av dem, og kunne tenke seg å få opplæring i fagutvalgsarbeid.

Komiteen merket seg at det var stor variasjon i hvordan de programansvarlige beskrev sin rolle, herunder hvilken rolle de hadde i forhold til kvalitetssikring. Noen nevnte ikke kvalitetssikring som en del av sitt ansvarsområde. Ved lærerutdanningene er det en programkoordinator på heltid, ved masterstudiene innebærer ikke rollen ekstra tidsressurs, og for utenlandsstudiene er det en egen koordinator som har avsatt halvparten av sin arbeidstid til å følge opp og kvalitetssikre disse studiene. En ordning med sykliske programevalueringer er under planlegging, og noen av de programansvarlige fremholdt at de ville få ansvar for gjennomføringen av disse. Videre ble det fremholdt at selv om det var litt usynlig i dokumentasjonen, hadde de hatt god nytte av tilbakemeldinger fra eksterne sensorer og brukte innspill fra disse i arbeidet med å forbedre studietilbudene.

Kvalitetsutvalget omtaler seg selv som et sentralt utvalg som tar initiativ, og som de tre siste årene har vært opptatt av å følge opp siste NOKUT-komité, blant annet ved å kunne dokumentere på en bedre m te med Qualiware. Utvalget har ofte m ter og forholder seg både til ordre og trykk ovenfra og til saker som kommer fra studenter og ansatte. Den største utfordringen er å få systemet til å fungere – blant annet ved å få opp svarprosenten på evalueringene - slik at disse blir et mer tjenlig redskap. Utvalget var også oppmerksomme på at det store omfanget av evalueringer kan gjøre at summen blir for stor. Utvalget vil fremover vurdere hva som er hensiktsmessig bruk av evalueringer, herunder om det skal bli lettere å få inn lokale spørsmål i det felles skjemaet og f rre spørsmål som er felles for alle. En erfaring er at de som har høy svarprosent gjennomfører evalueringene i en avsatt tid på datalab, og går gjennom svarene umiddelbart etterpå.

Studentevalueringene skal drøftes sammen med sensorrapporter, men utvalget erkjente at kvalitetssikringssystemet hadde hatt stor fokus på tilbakemeldinger fra studenter. Utvalget ga uttrykk for at de er opptatt av hvordan de skal bruke feedback fra eksterne sensorer og fra praksisfeltet, og fremholdt at de kommende studieprogramevalueringene skal trekke inn eksterne.

Styreleder bekreftet det som fremgår i årsrapportene, at de største utfordringene for høyskolen er forskning og publisering, og mente at det nå var bred aksept for å gjøre mer av dette. En annen utfordring har vært å spisse fagporteføljen, slik at de tilbud som gis er bærekraftige og at ikke nye tilbud etableres uten en grundig analyse. Hun oppfattet det som et stort fremskritt   få kvalitetssystemet elektronisk. Årsrapportene om kvalitet ga styret bedre grunnlag for å vurdere kvaliteten i utdanningstilbudene enn tilfellet var for tre år siden, men den inneholder fortsatt for lite analyse.

4 Samlet vurdering i lys av evalueringskriteriene

4.1 Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur

- om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer

Komiteens inntrykk er at institusjonen stimulerer til kvalitetsarbeidet på alle nivåer, og at fagmiljøene har utviklet en sterk kultur for å innhente og bruke tilbakemeldinger fra studentene. Nærhet mellom student og lærer fremholdes som et kjennetegn for høyskolen. Denne nærheten gjør at studentene blir godt ivaretatt, og deres tilbakemeldinger, både gjennom uformell kontakt og gjennom det formelle kvalitetssikringssystemet, følges opp. Det er imidlertid få studenter på heltid på campus, og det synes ikke som om høyskolen har et gjennomtenkt system for å skape faglig-sosiale studentfelleskap på nett. Studentene opplyste at de brukte selvopprettede Facebook-grupper for å holde kontakten med sine klassekamerater. Komiteen synes det er forbausende at en høyskole som har så mange fjernstudenter, ikke har et bedre system for at studenter kan treffes, diskutere og samarbeide på nett med og uten innsyn fra lærer.

Lærernes tilgjengelighet for studentene kan ha som konsekvens at andre oppgaver blir skadelidende. I årsrapporten for 2012/2013 fremholdes det også at «Det er imidlertid vanskelig å kombinere egen karriereveg med god utdanningskvalitet. I skjæringspunktet blir studenten prioritert» I motsetning til det som gjerne defineres som en problemstilling ved andre institusjoner, at «utdanningen og undervisning bør ut av forskningsskyggen», bør Høgskolen i Nesna etter komiteens mening ha større fokus på å utvikle en kultur som *også* stimulerer til fokus på forskning og formidling. For å få til det, er det viktig at de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger sikres nok sammenhengende tid til forskning og utvikling.

Studentdemokratiet har god kontakt med ledelsen, og studentene blir involvert i kvalitetsarbeid blant annet gjennom kvalitetsutvalget og i fagutvalgene. Det er studentdemokratiet selv som gir opplæring for studenter i styrer, råd og utvalg, og komiteen mener at høyskolen i større grad bør være pådriver for å sikre opplæring i tillitsvalgte roller og om arbeidet i de ulike fora der de er representert. Komiteen har merket seg at de som sitter i fagutvalgene etterlyste opplæring og klargjøring av sin rolle, og vil fremholde at kvalitetssystemet bør bli bedre kjent og forankret i fagutvalgene. Blant annet synes det å være behov for en klargjøring av hvordan utvalgene konkret skal jobbe med å sikre studentenes læringsutbytte.

4.2 Mål, plan og ledelsesforankring

- om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov

Komiteens inntrykk er at kvalitetssystemet er godt forankret i ledelsen, med dedikerte ansvarsområder for instituttledere som gis et tydelig ansvar for kvalitetssikring av studieprogrammene. Kvalitetssikringen av de korte studietilbudene er ikke like tydelig i årsrapport og kvalitetshåndbok,

men det er dokumentert at også disse tilbudene blir evaluert og følges opp. Det er angitt roller og ansvar for programansvarlige, emneansvarlige og studenter, og det er ansatt en kvalitetskoordinator. Håndboken inneholder saksgang, rutiner og ansvarsforhold for sentrale prosesser.

Under besøket viste det seg at det ikke var fullt samsvar mellom rollebeskrivelser og det de ulike aktørene oppfattet som sin rolle. For noen roller, som programansvarlig og fagutvalgsmedlem, er beskrivelsen så vid at den rommer for svært ulike måter å ivareta rollen på. Instituttleders rolle som ansvarlig for den faglige virksomheten, herunder kvalitetssikringssystemet, synes å være godt implementert. De ansatte ga gjennomgående uttrykk for at det var positivt med et nytt og strammere kvalitetssystem, og komiteen hørte ingen kritiske røster. Likevel fikk komiteen inntrykk av at innføringen av det nye systemet kanskje hadde vært for top-down styrt, fra kvalitetsutvalget og nedover, slik at gode praksiser i fagmiljøene ikke ble innlemmet i systemet, men eksisterer på siden av dette. Komiteen fikk også inntrykk av at det var lite læring og erfaringsutveksling på tvers i institusjonen. Imidlertid vil den diskrepansen en kan finne mellom praksis og nedskrevet rutine kunne gå seg til når det elektroniske verktøyet er blitt bedre kjent, samtidig som institusjonen justerer noen av rutinene, for eksempel for studentevalueringer, slik at de både dekker fagmiljøenes og ledelsens behov for informasjon.

Kvalitetshåndboken kan oppfattes som en blanding av en beskrivelse av kvalitetssikringsprosessen og en strategi. Prosessdelen er i orden - selv om ikke alle rutiner har satt seg i organisasjonen og kanskje bør justeres noe. Flere av målene kan imidlertid oppfattes som for generelt formulerte («god kunnskaps- og studiekultur i alle programmer og emner» og «undervisningen skal ha høy kvalitet»). Når det ikke er noen operasjonalisering av disse målene, blir det vanskelig å vurdere om målene nås. Andre mål er godt beskrevet, og også prosesser og aktører som inngår. Komiteen har merket seg at høgskolestyret tar en aktiv rolle ved å fastsette mål, blant annet om FoU og førstestillingskompetanse. Dette er oppgaver som høyskolens ledelse i større grad bør ta ansvar for.

4.3 Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i utdanningen

- om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier

Hovedkildene til dokumentert informasjon om kvalitet i utdanningen er statistikk, studentevalueringer og rapporter fra emneansvarlige. Fokus er emneevaluering og det utarbeides en rapport hver gang et emne gjennomføres, der også tilbakemeldinger fra sensorer skal inngå. Høyskolen bruker i stor grad ekstern sensor til å sensurere studentenes besvarelser, men det synes som om høyskolen i beskjeden grad utnytter de muligheter som tilbakemeldinger fra ekstern sensor gir.

Høyskolen har god kontakt med lokalt samfunns- og arbeidsliv, men innhenter ikke systematiske tilbakemeldinger fra disse. Høyskolen starter nå opp med studieprogramevaluering med ekstern deltakelse som skal foregå med et intervall på tre år.

Høyskolen definerer inntakskvalitet som egenskaper ved opptatte studenter, og målet for inntakskvalitet er at karaktergjennomsnittet på oppmøtte studenter er på nivå med landsgjennomsnittet. Videre gjennomfører høyskolen en opptaksundersøkelse der målet er å finne ut hvorfor studenter

velger Høgskolen i Nesna. Etter komiteens vurdering kunne det også være relevant å ha mer kunnskap om hvem studentene er, for eksempel ved systematisk å kartlegge alder, kjønn, bosted og familiesituasjon blant de nye studentene, slik at høyskolen har kunnskap om hvem som er den typiske Nesnastudenten.

Høgskolen fremholder som en hovedutfordring i kvalitetssikringsarbeidet å få en høy svarprosent på studentevalueringene. Studentene på sin side fremholder at de gir så mange tilbakemeldinger underveis at det oppfattes som unødvendig å gi de samme tilbakemeldingene gjennom høyskolens felles skriftlige evalueringer. Også lærerne er til dels av samme oppfatning, men anser skriftlige evalueringer som en viktig kilde til pålitelig informasjon. Komiteen har registrert en betydelig grad av evalueringstrøtthet blant studentene. Denne skyldes delvis at studentene føler at de når frem med sine synspunkter, men også at de formelle evalueringene er for omfattende og kanskje også for ustrukturerte.

Sluttevalueringer gjennomføres av administrasjonen og kommer i tillegg til de mange evalueringene fagmiljøene gjennomfører underveis. Underveisevalueringene, som primært skal være et forhold mellom lærer og studentene, synes å gi mer input til kvalitetsrapporten enn de felles sluttevalueringene. Det er positivt at resultatene fra underveisevalueringene gjøres kjent videre i systemet, og at de ikke utelukkende er et anliggende mellom student og lærer. Komiteen vil imidlertid fremholde at de forhold som ikke først og fremst anses som et forhold mellom student og lærer, bør adresseres i de felles skriftlige evalueringene. Komiteen ser det også som hensiktsmessig at noen utenfor fagmiljøene gjennomfører og bearbejder sluttevalueringene, slik at den informasjonen som fremkommer gjennom disse evalueringene kan danne grunnlag for forbedringsforslag og for sammenligning mellom programmer og institutter.

Det er også viktig at emneansvarlige og fagmiljøene fortsatt får de tilbakemeldinger de har behov for til å videreutvikle de enkelte emnene og studietilbudene. For komiteen kan det se ut som om fagmiljøene i mindre grad bør benytte skriftlige underveisevalueringer. Eventuelt kan fagutvalgene få en større rolle i å gi lærerne tilbakemeldinger underveis. De felles sluttevalueringene kan suppleres med spørsmål som er spesifikke for de enkelte fagmiljøer. Det er ingen rutine som sikrer tilbakemelding til studentene om hvilke tiltak som eventuelt iverksettes på grunnlag av dere skriftlige evalueringer. Tilbakemeldinger som viser at studentene er blitt hørt, og at det de melder tilbake kan utgjøre en forskjell, kan bidra til å stimulere studentene til å større grad gi feedback gjennom skriftlige evalueringer.

4.4 Analyse, vurdering og rapportering

- om analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå

Det utarbeides rapporter fra alle evalueringer, og også de som ikke skal sendes videre i systemet, skal være tilgjengelig for instituttstyrerne. De emneansvarlige lager hvert semester rapporter på grunnlag av sluttevalueringer fra studentene, og instituttlederne utarbeider rapporter om programmene på bachelor- og masternivå som er grunnlaget for årsrapporten. Verken i disse rapportene eller i årsrapporten blir det gjort vurderinger av hvorvidt studentene oppnår læringsutbyttet, selv om studentene gir tilbakemelding om dette gjennom evalueringene.

I årsrapportene blir det satt konkrete mål som også skal kommenteres i den etterfølgende rapporten. Måloppnåelse vurderes for de enkelte studieprogrammene, primært ut fra kvantitative data. For hver utdanning presenteres problemer med rekruttering, gjennomstrømming, kompetanseprofil og FoU tilknytning. Det er lite data på tvers av programmer, og komiteen savner aggregerte data som kan sammenliknes på tvers av utdanningene. De eneste eksemplene på oversiktsdata er samlede resultater for emneevalueringer, men disse gir ikke vesentlig informasjon som blir analysert i rapportene.

Komiteen savner en grundigere analyse av den informasjon høyskolen innhenter i oppstartsundersøkelsen, blant annet en analyse av hvem som er den typiske Nesnastudenten, og hva som karakteriserer de som gjennomfører et studium og ikke faller fra underveis. Slike analyser bør kobles til en analyse av fagmiljøene. Hvilke fagmiljøer fremstår som robuste og kan vise til tilfredsstillende FoU-produksjon? Og hvordan er koblingen mellom robuste fagmiljøer og uteksaminerte kandidater? Med andre ord savnes en overordnet analyse av hvilke fagmiljøer som er bærekraftige, og hvordan disse kan videreutvikles.

Komiteens hovedinntrykk er at årsrapportene er preget av mye dataoppsamling og få analyser, selv om det er en positiv utvikling de siste årene. Skal rapporten bli et godt grunnlag for strategiske beslutninger, trengs det flere målrettede analyser og prognoser.

4.5 Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring

- om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres

Høgskolen i Nesna har sterk kultur for å følge opp den kunnskap den har om kvaliteten i utdanningen. På emnenivå blir mye ordnet opp i underveis, og det er også en oppfølging i etterkant av formelle evalueringer og emnerapporter. Instituttlederne følger også opp det som kan gjennomføres på dette nivået. Det er også flere eksempler på at kvalitetsrapporten til styret følges opp med konkrete tiltak, blant annet midler til å utlyse stillinger for å dekke behovet for førstestillingskompetente.

Sentrale problemstillinger som rekruttering, gjennomstrømming og oppbygging av robuste FoU-miljø, bør tas tak i på institusjonelt plan. Kunnskap om hvem som er den typiske Nesnastudenten kan brukes til å målrette markedsføringen mer mot denne gruppen søkere. Den kunnskapen årsrapportene inneholder om fagmiljøenes kompetanse og FoU-virksomhet, bør kobles sterkere til fastsetting av studieporteføljen. Komiteen vil påpeke behovet for sammenhengende analyser av disse forhold, og mener at dette er vil være et viktig grunnlag for å ta strategiske beslutninger for høyskolen som helhet.

Høyskolen har tidligere ført en politikk for forvaltning av sin fagportefølje som har resultert i at fagtilbudet fremstår som svært omfattende og spredt for en så liten institusjon. Ledelsen prøver i dag å føre en mer restriktiv linje, der faglig kompetanse og regionalt behov vurderes grundig før nye utdanningstilbud etableres. Det virker imidlertid ikke som om denne politikken har nådd frem til alle i organisasjonen. Klarere og mer målrettede analyser, blant annet i årsrapportene, kan gjøre det enklere for styret å komme til et omforent syn på høgskolens strategiske muligheter og dilemmaer.

5 Konklusjon

Høgskolen i Nesna har store utfordringer når det gjelder rekruttering og gjennomstrømning, og med å få opp volumet på FoU-virksomhet og formidling. Dette blir adressert i de årlige kvalitetsrapportene uten at høyskolen har funnet svar på utfordringene. Høyskolen karakteriseres av et nært forhold mellom studenter og lærere. Det gjennomføres også mange studentevalueringer, og det som fremkommer både gjennom de formelle og uformelle kanaler for tilbakemeldinger følges opp. Institusjonen har helt klart utviklet en kvalitetskultur og holdningen kan sies å være at de har ingen studenter å miste og derfor fullt fokus på å gi studentene god kvalitet. Etter komiteens vurdering kan større satsing på formelle tilbakemeldingsordninger frigjøre tid til FoU-virksomhet og formidling, som på sikt vil ha stor betydning for å bedre studiekvaliteten. Høyskolen er på rett vei ettersom manglende FoU-virksomhet tydelig adresseres i kvalitetssystemet og i årsrapportene, og det er også en forståelse i organisasjonen for at den tette uformelle oppfølgingen og det store omfanget av studentevalueringer kan problematiseres.

Komiteens hovedinntrykk er at høyskolen kjenner godt til kvaliteten i egne studietilbud og at de har utviklet en kvalitetskultur og en praksis som bidrar til at studietilbudene kontinuerlig forbedres. Komiteen anbefaler at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna godkjennes.

6 Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet

Komiteen har følgende råd:

- Høyskolen bør analysere rekrutteringsgrunnlaget slik at den har bedre kunnskap om hvem som søker seg til høyskolen, og hvorfor de som har takket ja til tilbudet velger å studere ved Høgskolen i Nesna, og hva som karakteriserer de som gjennomfører et studium. Analysen bør brukes både for å spisse rekrutteringstiltakene og for å utvikle studieporteføljen.
- Høyskolen bør i større grad bruke tilbakemeldingene fra sensorer i emnerapportene.
- Høyskolen bør legge til rette for at fjernstudenter kan treffes, diskutere og samarbeide på nett med og uten innsyn fra lærer. Et godt faglig-sosialt miljø er for viktig til at det kan overlates til initiativ fra enkeltlærere og enkeltstudenter, og høyskolen bør utvikle et felles system som er gjenkjennelig, brukervennlig og som dekker både studentene og lærernes behov.
- Høyskolen bør ta mer ansvar for opplæring av studenttillitsvalgte, og komiteen ser særlig behov for at det gis opplæring i arbeidet i fagutvalgene.
- Selv om det tette forholdet mellom lærere og studenter er en av høyskolens styrker - og fører til at problemer løses raskt og effektivt på en uformell måte - er det viktig at dette forholdet ikke fører til at de mer langsiktige oppgavene neglisjeres. Høyskolen bør i større grad enn i dag sørge for at de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger sikres nok sammenhengende tid til forskning og utvikling.
- Det er også viktig at det uformelle systemet er supplert av et formelt system som sikrer representativitet og som fungerer som en sikkerhetsventil når det uformelle systemet ikke fungerer. Komiteen foreslår en kritisk gjennomgang av alle evalueringsformene med tanke på å få til en ordning som gir samme informasjon på en mindre tidkrevende måte. Sentrale

spørreskjemaer må utformes såpass fleksibelt at enhetene kan legge til spørsmål tilpasset egne behov.

7 Vedlegg

7.1 Dokumentasjon fra Høgskolen i Nesna

Dokumentasjon mottatt forut for innledende besøk

- oversendelsesbrev med presentasjon av høyskolen og systemet, samt status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet
- kvalitetshåndbok
- årsplan for sentrale prosesser
- oversikt over sentrale prosesser (utskrift fra dataverktøyet QualiWare)
- kvalitetsrapporter 2012/2013, 2011/2012 og 2010/2011.

Dokumentasjon mottatt under eller forut for hovedbesøket

- oversikt over emneevalueringer gjennomført våren 2014
- rapporter fra emneansvarlige ved idrettsstudiene
- rapporter fra emneansvarlige innen naturfagsemner i sykepleiestudiet
- prosessbeskrivelser for evalueringer og utarbeidelse av kvalitetsrapport

7.2 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen

EVALUERING AV SYSTEM FOR KVALITETETSSIKRING AV UTDANNINGEN VED HØGSKOLEN I NESNA

Torsdag 4. september: Nesna

Tidspunkt	Møte med	Deltakere
09:15-10:00	Studenter fra flere fag og nivåer som ikke er med i fagutvalg	studenter fra lærerutdanningen, sykepleie, idrettsstudiet (inkl. noen som har vært i utlandet første semester) og master i idrett
10:15-11:00	Emneansvarlige/faglærere fra de samme studier	faglærere
11:00-12:00	Lunsj	Komiteen
12:15-13:00	Medlemmer av fagutvalgene ved noen emner som er tilknyttet disse studiene	medlemmer - både lærere og studenter
13:15-14:00	Programansvarlige idrettsstudiet, grunnskolelærer, sykepleie og master i musikk	programansvarlige
14:15-15:00	Kvalitetsutvalget	Hele utvalget
15:00-16:00	Internt møte i komiteen	Komiteen
16:00	Oppklarende spørsmål til ledelsen	

Fredag 5. september: Bodø

Tidspunkt	Møte med	Deltakere
09:00-10:00	Møte med styreleder	Styreleder
10:30-11:00	Tilbakemelding til ledelsen	Rektor og direktør
11:00-12:00	Møte i komiteen	
12:00-13:00	Lunsj	Komiteen
	Retur til Oslo	

7.3 Sakkyndig komité's mandat

Mandat for sakkyndige komiteer ved evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystem

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- Institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet.
- Dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen.
- Komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke.

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport.

Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når

NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

7.4 NOKUTs evalueringskriterier

Evalueringskriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften), fastsatt av NOKUT 28. februar 2013.

§ 6.1 NOKUTs evalueringskriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

- a) Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,
- b) Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,
- c) Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,
- d) Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,
- e) Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.

8 Appendix: Uttalelse fra Høgskolen i Nesna til rapport fra sakkyndig komité

Vår dato
05.11.2014
Deres dato
30.10.2014

Vår referanse
14/01290-4
Deres referanse

Nokut - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga
Postboks 578
1327 LYSAKER

Kommentar - sakkyndig rapport: evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Nesna

Vi viser til oversendelsesbrev av 30.10.2014 vedlagt endelig rapport fra sakkyndig komite vedr. evaluering av system for kvalitetssikring ved HiNe.

Høgskolen i Nesna har følgende tilbakemelding på komiteens råd i rapporten:

- Høgskolen bør analysere rekrutteringsgrunnlaget slik at den har bedre kunnskap om hvem som søker seg til høyskolen, og hvorfor de som har takket ja til tilbudet velger å studere ved Høgskolen i Nesna, og hva som karakteriserer de som gjennomfører et studium. Analysen bør brukes både for å spisse rekrutteringstiltakene og for å utvikle studieporteføljen.
 - **Høgskolen engasjerte våren/sommeren 2014 Polarfakta a/s for å gjennomføre undersøkelse blant søkerne til Høgskolen i Nesna.**
 - **Undersøkelsen ble gjennomført og analysert mot tre hovedfaktorer:**
 - **Produkt:** Studietilbudet og gjennomføringsformen.
 - **Påvirkning:** Effektmåling av påvirkning. Omdømme og sammenligninger.
 - **Kanaler:** Hvilke kanaler når frem til målgruppen? Hvem lytter studentene til?
- Høgskolen bør i større grad bruke tilbakemeldingene fra sensorer i emnerapportene.
 - **Høgskolen ha nå lagt inn i rutine at tilbakemeldinger fra eksterne sensorer skal inngå som en del av emneevalueringene.**

- Høgskolen bør legge til rette for at fjernstudenter kan treffes, diskutere og samarbeide på nett med og uten innsyn fra lærer. Et godt faglig-sosialt miljø er for viktig til at det kan overlates til initiativ fra enkeltlærere og enkeltstudenter, og høgskolen bør utvikle et felles system som er gjenkjennelig, brukervennlig og som dekker både studentene og lærernes behov.
 - Det er i dag lagt til rette for dette i høgskolens LMS-system. Høgskolen ser imidlertid at bruk og kjennskap til funksjonaliteten i systemet varierer i for stor grad. Høgskolen er derfor i ferd med å nedsette en arbeidsgruppe for videreutvikling av bruken av LMS-systemet ved høgskolen. Ulike fora vil være en del av løsningen.
- Høgskolen bør ta mer ansvar for opplæring av studenttillitsvalgte, og komiteen ser særlig behov for at det gis opplæring i arbeidet i fagutvalgene.
 - I samråd med Studentrådet vil opplæringen innen disse områdene gjennomgås med sikte på ny og mer strukturert opplæring fra og med studieåret 2015-2016.
- Selv om det tette forholdet mellom lærere og studenter er en av høgskolens styrker - og fører til at problemer løses raskt og effektivt på en uformell måte - er det viktig at dette forholdet ikke fører til at de mer langsiktige oppgavene neglisjeres. Høgskolen bør i større grad enn i dag sørge for at de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger sikres nok sammenhengende tid til forskning og utvikling.
 - Høgskolen har satt i gang en prosess med gjennomgang av stillings- og funksjonsbeskrivelser og identifisering av tidstyver. Målet med dette er å få en tydeligere organisasjon mht. saksgang, og en mer effektiv organisasjon, slik at mer fokusert arbeidstid kan rettes mot kjerneoppgavene - herunder forskning og utvikling. Samtidig vil revisjonen av høgskolens evalueringssystem (se nedenfor) ha som delmål å frigjøre tid for den enkelte faglærer.
 - Styret har nylig vedtatt ny FoU-ordning etter utredning og anbefaling fra NIFU som vil sikre mer ressurser til og større forutsigbarhet og planleggingshorisont for FoU-prosjekter.

- Det er også viktig at det uformelle systemet er supplert av et formelt system som sikrer representativitet og som fungerer som en sikkerhetsventil når det uformelle systemet ikke fungerer. Komiteen foreslår en kritisk gjennomgang av alle evalueringsformene med tanke på å få til en ordning som gir samme informasjon på en mindre tidkrevende måte. Sentrale spørreskjemaer må utformes såpass fleksibelt at enhetene kan legge til spørsmål tilpasset egne behov.
 - Det er nedsatt en arbeidsgruppe og en referansegruppe for revisjon av høgskolens system for studieevalueringer (underveisevaluering av emne, sluttevaluering av emne, programevaluering). Revisjonen skal se på alle sider av systemet for studieevaluering, herunder prosesser, rutiner og skjema for gjennomføring og rapportering - til studenter, i linjen og til styret.

Vi vil takke NOKUT og komiteen for fleksibilitet i forhold til planlegging og gjennomføring av evalueringsprogrammet, for god dialog underveis og konstruktive råd i sakkyndig rapport.

Med hilsen
Høgskolen i Nesna

Sven Erik Forfang
Rektor